

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

До реєстр. №10168
№ 10168-1
№ 10168-2
№ 10168-3

Висновок

на проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168 від 20.10.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України

та альтернативні

проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту окремих товарів (реєстр.№ 10168-1 від 03.11.2023 року), поданий народним депутатом України Заблоцьким М.Б.;

проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України;

проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-3 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Ковальчуком О.В. та іншими народними депутатами України;

16 листопада 2023 року
протокол № 155

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 16 листопада 2023 року (протокол № 155) розглянув проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168 від 20.10.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України та альтернативні до нього

проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту окремих товарів (реєстр.№ 10168-1 від 03.11.2023 року), поданий народним депутатом України Заблоцьким М.Б.;

проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України;

проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-3 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Ковальчуком О.В. та іншими народними депутатами України.

Загальною метою всіх законопроектів є мінімізація поширених схем ухилення від оподаткування під час здійснення платниками операцій з вивезення за межі митної території України окремої сільськогосподарської продукції (зернових та олійних культур), а також мінімізація схем з неповернення в країну валютної виручки за такими операціями за для збільшення валютних надходжень до держави та стабілізації національної валюти.

У всіх законопроектах однаковий перелік сільськогосподарської продукції, це товари включені до товарних позицій згідно з УКТ ЗЕД

1001 (пшениця і суміш пшениці та жита (меслин),

1002 (жито),

1003 (ячмінь),

1004 (овес),

1005 (кукурудза),

1201 (соєві боби, подрібнені або неподрібнені),

1205 (насіння ріпаку або кользи, подрібнене або неподрібнене),

1206 00 (насіння соняшнику, подрібнене або неподрібнене),

1507 (олія соєва та її фракції, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу);

1512 (олії соняшникова, сафлорова або бавовняна та їх фракції, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу);

1514 (олії ріпакова (із ріпака або кользи) або гірчична та їх фракції, рафіновані або нерафіновані, але без зміни їх хімічного складу);

2306 (макуха та інші тверді відходи і залишки, одержані під час добування рослинних або мікробних жирів і олій, за винятком відходів товарної позиції 2304 або 2305, мелені або немелені, негранульовані або гранульовані).

Для досягнення мети законопроектом про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168 від 20.10.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, пропонується:

на період воєнного стану визначити, зокрема, що:

операції з вивезення за межі митної території України товарів, можуть здійснювати виключно платники податку на додану вартість;

податкова накладна скрадатиметься окремо на кожну позицію товару, у разі порушення цієї вимоги податкова накладна не приймається до реєстрації в ЄРПН, а одиниці виміру таких товарів зазнаватимуться у кілограмах;

вивезення товарів після складення податкової накладної не вважатиметься окремою оподаткованою операцією;

базою оподаткування для операцій з вивезення за межі митної території України товарів буде договірна (контрактна) вартість таких товарів, але не менше ніж мінімальна експортна ціна, визначена у порядку, встановленому Мінагрополітики, на дату реєстрації податкової накладної;

квитанції про прийняття або неприйняття, або зупинення реєстрації податкових накладних за операціями з вивезення за межі митної території України товарів надсилається платнику протягом трьох операційних днів з дня подання для реєстрації таких податкових накладних в ЄРПН;

операції з вивезення за межі митної території України товарів відобразатимуться у складі податкової декларації за звітний (податковий) період, на який припадає дата оформлення митної декларації на такі товари;

ДПС передаватиме до Держмитслужби інформацію про реєстрацію податкової накладної, складеної на експорт товарів.

Діючу норму у Законі України “Про зовнішньоекономічну діяльність” викласти у новій редакції і новій статті. Діючу норму у Законі України “Про банки і банківську діяльність” пропонується виключити.

Проектом Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту окремих товарів (реєстр.№ 10168-1 від 03.11.2023 року), поданий народним депутатом України Заблоцьким М.Б. пропонується на період воєнного стану запровадити режим попередніх експортних депозитів з метою регулювання платіжного балансу України при експорті товарів за переліком товарів, аналогічним як у основному законопроекті реєстр. № 10168.

При цьому діючі норми з Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування операцій з вивезення за межі митної території України сільськогосподарських товарів пропонується виключити і новий режим попередніх експортних депозитів виписати у Законі України “Про зовнішньоекономічну діяльність”.

Режим попередніх експортних депозитів означатиме:

експорт товарів може здійснюватися лише після депонування не менше ніж 10 % митної вартості партії товару шляхом поповнення попереднього експортного депозиту експортера з власного поточного рахунка в банку;

поповнення попереднього експортного депозиту може не здійснюватися, якщо сукупна сума всіх попередніх експортних депозитів експортера становить більше 35 млн доларів США (і ця сума не перевищує 10 % митної вартості партії товару);

після повернення валютної виручки в Україну, депоновані кошти повертатимуться експортеру в повному обсязі, а у разі часткового повернення – пропорційно до повернутої суми;

якщо експортер порушує строки для повернення валютної виручки, сума поповнення попереднього експортного депозиту перераховується до державного бюджету;

випуск у митний режим експорту та пропуск за межі митної території України товарів здійснюється митними органами на підставі довідки, що підтверджує поповнення попереднього експортного депозиту або довідку про консолідовану суму попередніх експортних депозитів.

Діючу норму у Законі України “Про банки і банківську діяльність” пропонується виключити.

Проектом Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, пропонується:

норми аналогічні як у основному законопроекті реєстр.№ 10168, крім норм, зокрема:

базою оподаткування для операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту сільськогосподарських товарів буде договірна (контрактна) вартість таких товарів, але не менше ніж середній показник міжнародних біржових котирувань, що склалися на такі товари на кожен 10 календарний день місяця;

відшкодування податку на додану вартість особам, які здійснюють операції з вивезення за межі митної території України товарів, здійснюватиметься в частині відсотку податкового кредиту, що дорівнює частці обсягів фактично отриманої валютної виручки за продаж таких товарів у загальному обсязі таких експортних операцій;

не підлягатиме бюджетному відшкодуванню сума від’ємного значення у разі здійснення операцій з експорту товарів, митне оформлення по яких здійснено з оподаткуванням вивізним митом у розмірі 10 відсотків.

Діючу норму у Законі України “Про зовнішньоекономічну діяльність” викласти у новій редакції і новій статті аналогічно як у основному законопроекті № 10168. Діючу норму у Законі України “Про банки і банківську діяльність” пропонується виключити та додати нову.

Проектом Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-3 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Ковальчуком О.В. та іншими народними депутатами України пропонується норми щодо особливостей для операцій з вивезення за межі митної території України сільськогосподарських товарів пропонується встановити на постійній основі.

Перелік товарів аналогічний як у основному законопроекті № 10168, але визначається у Законі України “Про державну підтримку сільського господарства України”.

Особливості реєстрації у ЄРПН податкових накладних на експорт товарів пропонується викласти у новій статті 200² ПКУ.

Особливості для операцій з вивезення за межі митної території України товарів пропонується визначити у Законі України “Про державну підтримку сільського господарства України”, зокрема, передбачити:

запровадження системи підтвердження походження сільськогосподарської продукції, яка забезпечує автоматизований облік переходу права власності та переміщення товарів на митній території України з моменту їх виробництва до вивезення з митної території України в митному режимі експорту/реєкспорту;

для операцій з експорту/реєкспорту товарів податкова накладна, має бути зареєстрована платником податку в ЄРПН до дати подання митної декларації;

вивезення товарів після складення податкової накладної не вважатиметься окремою оподатковуваною операцією;

кількість/обсяг товарів, зазначений у податковій накладній/розрахунку коригування, не може перевищувати значення показника Ліміт С/Г платника податку, що обліковується в системі підтвердження походження сільськогосподарської продукції в Державному аграрному реєстрі;

запроваджується інформаційний обмін між ДПС, ДМС та Мінагрополітики даними про кожен податкову накладну/розрахунок коригування зареєстровані в Єдиному реєстрі податкових накладних за операціями з вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту/реєкспорту щодо товарів;

порядок ведення та адміністрування Державного аграрного реєстру, порядок функціонування в Державному аграрному реєстрі системи підтвердження походження сільськогосподарської продукції, в тому числі інформаційної взаємодії між центральними органами виконавчої влади та іншими державними органами, а також перелік відомостей Державного аграрного реєстру затверджуються Кабінетом Міністрів України.

У діючій нормі Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність” пропонується технічно перелік товарів змінити на посилання на перелік товарів у Законі України “Про державну підтримку сільського господарства України”, весь інший текст норми залишається у Законі України “Про зовнішньоекономічну діяльність” без змін. Діючу норму у Законі України “Про банки і банківську діяльність” не пропонується виключати.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 02.11.2023 року № 16/03-2023/241551 до основного законопроекту реєстр.№ 10168 висловлює зауваження.

Міністерство фінансів України у своєму висновку від 27.10.2023 року № 11310-03-3/29329 до основного законопроекту реєстр.№ 10168 не заперечує щодо розгляду законопроекту.

Державна податкова служба України у своєму висновку від 30.10.2023 року до основного законопроекту реєстр.№ 10168 підтримує законопроект.

Міністерство економіки України у своєму висновку від 01.11.2023 року № 3102-03/58941-03 до основного законопроекту реєстр.№ 10168 висловлює зауваження та вважає що законопроект потребує доопрацювання.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своїх висновках від 15.11.2023 року №№ 16/03-2023/252134, 16/03-2023/252136, 16/03-2023/252137 до законопроектів реєстр.№ 10168-1, реєстр.№ 10168-2, реєстр.№ 10168-3, відповідно, висловлює зауваження.

Під час обговорення законопроектів на засіданні Комітету, народні депутати України – члени Комітету підтримали концепцію мінімізації поширених схем ухилення від оподаткування під час здійснення платниками операцій з вивезення за межі митної території України зернових та олійних культур, а також мінімізація схем з неповернення в країну валютної виручки за такими операціями, запропоновану у законопроекті про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року).

Крім того, були висловлені пропозиції під час підготовки зазначеного законопроекту до другого читання доповнити його нормами щодо внесення змін до Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України” з метою вдосконалення функціоналу Державного аграрного реєстру, а також змін до статей 20 та 21 Податкового кодексу України щодо обміну інформацією про порушення встановлених Національним банком України граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів.

Також, народні депутати України - члени Комітету дійшли згоди щодо необхідності врахування при доопрацюванні проекту до другого читання уточнення, що обмеження щодо відшкодування податку на додану вартість експортерам (в частині податкового кредиту, сформованого по придбаних товарах/послугах, використаних платником для здійснення експортних операцій, після завершення валютного нагляду (завершення розрахунків) за такими експортними операціями) не застосовуватиметься до бюджетного відшкодування по експортних операціях, митне оформлення яких здійснено на підставі податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних на умовах механізму безумовної реєстрації. Дія цих особливостей вимагає внесення змін до Податкового кодексу України в частині доповнення норм Податкового кодексу щодо обумовлення способів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (або на умовах механізму безумовної реєстрації, або на загальних умовах) та інформування платника про такі способи в Електронному кабінеті.

А також, була погоджена пропозиція врахувати в Критеріях безумовної реєстрації податкових накладних по експортних операціях, відповідні відомості з Державного аграрного реєстру.

З огляду на зазначене та керуючись положеннями частини третьої статті 93, статті 108, пункту 1 частини першої статті 114, частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України:

1) проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168 від 20.10.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України,

та альтернативні законопроекти

про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту окремих товарів (реєстр.№ 10168-1 від 03.11.2023 року), поданий народним депутатом України Заблоцьким М.Б.;

про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України;

про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-3 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Ковальчуком О.В. та іншими народними депутатами України
включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

2) за наслідками розгляду у першому читанні проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, прийняти за основу;

3) доручити Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики доопрацювати законопроект про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів (реєстр.№ 10168-2 від 06.11.2023 року), до другого читання з урахуванням пропозицій Комітету, викладених у висновку, пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, з необхідним техніко-юридичним доопрацюванням, а також доопрацюванням та усуненням суперечностей відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні;

4) доповісти позицію Комітету щодо цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України доручити Голові Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народному депутату України Гетманцеву Д.О.

Голова Комітету

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович

Сертифікат: 26B2648ADD3032E104000000440A3100A883AE002024-12-26

Дійсний до:

Д.О. Гетманцев

Апарат Верховної Ради України
04-32/03-2023/253107 від 16.11.2023

1376035

